

YTTRANDE

2015-12-01 Dnr 4.1.1-2015/01699-2

Näringsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

En förvaltning som håller ihop (SOU 2015:66)

Er ref. N2015/5090/EF

1 Sammanfattning

Kommerkollegium delar slutbetänkandet slutsats att det är viktigt med större samordning och styrning inom offentlig sektor för att skynda på utvecklingen och tillgängligheten av e-förvaltningen bland användarna.

Statliga och kommunala myndigheter måste redan idag acceptera ansökningar och intyg som är signerade med utländsk e-signatur, om e-signaturen bygger på av EU godkänd teknik. Att inte acceptera sådan signatur innebär att Sverige inte tillämpar sina egna föreskrifter på området korrekt, föreskrifter som i sin tur bygger på EU:s tjänstedirektiv. Motsvarande skyldighet kommer från och med nästa år att gälla även för ansökningar om erkännande av yrkeskvalifikationer.

En översyn över statliga och kommunala myndigheters formkrav på egenhändigt undertecknande och ingivande av originalhandling bör även omfatta formkrav som ställs *utan* stöd i författning.

2 Synpunkter

Kommerkollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Kollegiets uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberalisering av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Kommerskollegium har yttrat sig över fyra av e-delegationens delbetänkanden och vi noterar att våra synpunkter om hänsyn till de internationella aspekterna och vikten av att EU-medborgare och företag inom EU att kunna få tillgång till och använda e-tjänster i andra medlemsstater än de som de vistas i, finns med i slutbetänkandet¹. Kollegiet delar slutbetänkandets slutsats att det är viktigt att Sverige fortsätter att driva på och löser de samverkanshinder som motverkar de övergripande målen med e-förvaltningen. Kollegiet instämmer således med slutbetänkandets rekommendationer och ställningstaganden, med visst förtydligande när det gäller möjligheten för utländska medborgare att nyttja svenska myndigheters e-tjänster, se nedan.

Elektroniska underskrifter och andra formkrav (Slutbetänkandets kapitel 2.3.6)

Kommerskollegium är samordningsansvarig för den svenska kontaktpunkter för tjänster. Kontaktpunkten är en del av verksamt.se och inrättades som ett led i införlivandet av tjänstedirektivet.² Utländska företag ska kunna skicka in ansökningar om tjänstetillstånd elektroniskt till svenska myndigheter.³ Det innebär att svenska myndigheter som ansvarar för tjänstetillstånd som faller under tillämpningsområdet för tjänstedirektivet redan i dag måste godta ansökningar och intyg som är signerade elektroniskt.⁴ Efter årsskiftet kommer denna skyldighet även att omfatta ansökningar om tillträde till reglerade yrken.⁵

Som samordningsansvarig för kontaktpunkten är det kollegiets erfarenhet att det fortfarande är vanligt att svenska statliga och kommunala myndigheter kräver egenhändigt undertecknade ansökningar och originalhandlingar. Detta gäller trots att det är ovanligt att det i författning ställs formkrav. Det finns därför behov av att komplettera en översyn enligt slutbetänkandets förslag med en översyn av myndigheters formkrav som ställs *utan* något författningsstöd.

¹ Kommerskollegiums yttrande med dnr 2009/01088 över SOU 2009:86 *Strategi för myndigheternas arbete med e-förvaltning* och med dnr 2013/01852 över SOU 2013:75 *Organisering av framtidens e-förvaltning*

² Direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden (tjänstedirektivet); den svenska kontaktpunkten regleras i 4-6 §§ förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden

³ 7 § 1 st 1 p förordningen om tjänster på den inre marknaden jämförd med artikel 8 tjänstedirektivet

⁴ Se kommissionens beslut 2009/767/EG om åtgärder som underlättar användningen av förfaranden på elektronisk väg genom gemensamma kontaktpunkter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden samt kommissionens beslut om fastställande av minimikrav för behandling över gränserna av dokument som signerats elektroniskt av behöriga myndigheter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden.

⁵ Se artikel 57a direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Kommerskollegium vill även uppmärksamma att för flera av de tillstånd och procedurer som omfattas av tjänstedirektivet och yrkeskvalifikationsdirektivet har de behöriga statliga och kommunala myndigheterna inte utvecklat några e-tjänster. Kollegiet anser dock inte att det är en lösning på problemet att ge Skatteverket möjlighet att tilldela utländska personer ett samordningsnummer, så att dessa kan skaffa en svensk e-legitimation. Det finns nämligen inte några krav på att de behöriga myndigheterna ska skapa *nya* e-tjänster för utländska företag och enskilda i de underliggande direktiven. Kravet är i stället att en ansökan, som kräver underskrift, ska kunna signeras med en elektronisk signatur som uppfyller vissa krav. Det finns redan i dag en skyldighet i både svensk rätt (förordningen om tjänster på den inre marknaden) och EU-rätten (tjänstedirektivet och yrkeskvalifikationsdirektivet) för svenska myndigheter att acceptera utländska godkända e-signaturer. Det är därför viktigt att åtgärder vidtas så att svenska myndigheter, som ställer krav på signerade ansökningar och handlingar i original, i ökad omfattning godtar att sådana handlingar också signerats elektroniskt.

Ärendet har avgjorts av generaldirektören Anna Stellingert i närvaro av chefen för administrativa enheten Liselotte Andersson, chefen för enheten för EU:s inre marknad Agnès Courades Allebeck, ämnesrådet Tomas Lindell samt chefsjuristen Anna Renman, föredragande.

Anna Stellingert

Anna Renman

